

حسابرسی در عصر هوش مصنوعی:

برقراری توازن میان منسوخ شدن و بازآفرینی

چشم‌انداز کنونی هوش مصنوعی در حسابرسی مستقل

در چشم‌انداز همواره در حال تکامل هوش مصنوعی، حرفه حسابرسی مستقل خود را در تقاطعی حساس از تغییرات تحول آفرین می‌یابد. با پیشرفت فناوریهای هوش مصنوعی، حساب‌رسان به‌طور فزاینده‌ای از این نوآوریها بهره می‌برند تا رویکردهای سنتی خود را متحول سازند. این تحول بنیادین از خودکارسازی محض فراتر می‌رود و بازتعریفی اساسی در روش‌شناسی‌های حسابرسی را دربر می‌گیرد. نوید ارتقای دقت و ابزارهای پیشرفته تحلیل داده، حساب‌رسان را به قلمرویی سوق می‌دهد که در آن، افزایش کارایی نه تنها پیامدی جانبی بلکه هدفی اصلی به‌شمار می‌آیند. در همین راستا، شرکت دیلویت چت‌بات اختصاصی خود را در سراسر بریتانیا، اروپا و خاورمیانه عرضه کرده است. این چت‌بات برای کمک به بهبود کارایی در محیط کار برای کارکنان طراحی شده است. علاوه بر این، شرکت دیلویت از ابزار آرگوس برای استخراج داده‌ها از اسناد پی‌دی‌اف و تبدیل آن‌ها به قالب جدولی برای تحلیل بیشتر و سنجش ریسک استفاده کرده است.

✍ مترجم: فریبا عرب بافرانی

با تداوم تکامل هوش مصنوعی، تاثیر آن بر صنایع مختلف به‌طور فزاینده‌ای عمیق‌تر می‌شود. در حوزه حسابرسی مستقل، فناوریهای هوش مصنوعی در حال دگرگون‌سازی ساختار رویکردهای سنتی و ایجاد کارایی‌هایی بی‌سابقه هستند. این پیشرفته‌ها نویدبخش ساده‌سازی فرآیندهای حسابرسی، ارتقای دقت و فراهم آوردن ابزارهایی قدرتمند برای تحلیل داده‌ها در اختیار حساب‌رسان هستند. با این حال در کنار این فرصتها، نگرانی‌هایی درباره جابه‌جایی شغلی، ملاحظات اخلاقی و نیاز به سازگاریهای مقرراتی قابل توجه است.

نقش هوش مصنوعی در حسابرسی مستقل

هوش مصنوعی، با خودکارسازی وظایفی که به صورت سنتی انجام می‌شوند، این ظرفیت را دارد که حسابرسی‌های مستقل را متحول کند. مدیریت کارآمد وظایف ورود داده، اعتبارسنجی و تشخیص الگو توسط الگوریتم‌های هوش مصنوعی، این امکان را برای حساب‌رسان فراهم می‌کند که تمرکز خود را به تحلیل‌های پیچیده‌تر و تصمیم‌گیری‌های راهبردی معطوف سازند. بررسی مجموعه داده‌های عظیم استخراج شده از منابع مختلف، مانند نرم‌افزارهای حسابداری، صورت‌حساب‌های بانکی یا سوابق تراکنش‌ها، از طریق الگوریتم‌های یادگیری ماشین برای شناسایی ناهنجاری‌ها یا روندها، دقت تحلیل مالی را به طور چشمگیری افزایش می‌دهد.

برجسته‌ترین موارد کاربرد هوش مصنوعی شامل خودکارسازی وظایف تکراری، به حداقل رساندن ریسک خطای انسانی، پیش‌بینی روندهای مالی بالقوه بر مبنای داده‌های تاریخی، و تحلیل داده‌های مالی ساختار نیافته، مانند متن گزارش‌های مالی است. علاوه بر این، هوش مصنوعی می‌تواند با تشخیص دقیق الگوها یا رفتارهای مشکوک، مانند بی‌نظمی‌های حسابداری، تراکنش‌های غیرمجاز یا سوءاستفاده از دارایی‌ها، الگوها یا رفتارهای عادی را که نشان‌دهنده فعالیت‌های متقلبانه در سوابق مالی هستند، شناسایی کند. با ساده‌سازی این فرآیندها توسط هوش مصنوعی، حساب‌رسان بیش‌ازپیش نقش خود را به شکلی بسیار ارزشمند ارتقا می‌دهند و تخصص خود را به تفسیر نتایج، ارزیابی ریسک‌ها و ارائه بینش‌های ارزشمند در فرآیند حسابرسی معطوف می‌کنند.

چالش‌ها و نگرانی‌ها

ادغام هوش مصنوعی در حسابرسی‌های مستقل، طیفی از چالش‌ها و نگرانی‌ها را مطرح می‌سازد که نیازمند ملاحظات دقیق است. این تحولی یکسان و قابل‌تعمیم برای همه نیست؛ تاثیر آن در مناطق و صنایع مختلف متفاوت است، به‌طوری که برخی مناطق ممکن است به سرعت هوش مصنوعی را بپذیرند در حالی که برخی دیگر با چالش‌هایی در زمینه زیرساخت‌ها یا چارچوب‌های مقرارتی مواجه شوند. به‌طور مشابه، صنایعی که ساختارهای مالی پیچیده‌ای دارند، ممکن است در مقایسه با صنایعی که زیست‌بوم‌های مالی ساده‌تری

دارند، نتایج متفاوتی را تجربه کنند.

یکی از نگرانی‌های اصلی، احتمال جابه‌جایی شغلی است؛ زیرا هوش مصنوعی وظایف روزمره را که به صورت سنتی توسط حساب‌رسان انجام می‌شوند، بر عهده می‌گیرد. این تغییر، پرسش‌هایی را درباره نقش در حال تحول متخصصان انسانی در فرآیند حسابرسی مطرح می‌کند. پیامدهای اخلاقی و قانونی نیز قابل توجه هستند، به‌طور مثال در مواردی که نهادهای مقررات‌گذار دستورالعمل‌ها یا استانداردهای شفاف برای استفاده از هوش مصنوعی در حسابرسی مستقل تدوین نکرده باشند.

علاوه بر این، نگرانی‌های دیگری نیز پدید آمده است، از جمله سوگیری الگوریتمی. برای مثال، یک الگوریتم ممکن است معاملات مرتبط با ابزارهای مشتقه، مانند سوآپ‌ها یا اختیار معامله‌ها، را به‌طور نامتناسبی پربیسک تشخیص دهد، در حالی که معاملات مشابه در سایر طبقات دارایی را نادیده بگیرد. شفافیت و پاسخ‌گویی نیز در مرکز توجه قرار گرفته‌اند و مسایلی همچون روشن نبودن درک از نحوه عملکرد الگوریتم‌های هوش مصنوعی و ابهام پیرامون فرآیندهای تصمیم‌گیری، آن‌ها را برجسته می‌سازند.

فقدان مسیرهای قابل‌ردیابی حسابرسی و پایش و اعتبارسنجی منظم نیز می‌تواند از جمله چالش‌هایی باشد که حساب‌رسان باید بر آن‌ها غلبه کنند. بر این اساس، حساب‌رسان و ذینفعان باید تلاش‌های مستمری را حفظ کنند تا اطمینان حاصل شود که سامانه‌های هوش مصنوعی منصفانه و عاری از تبعیض هستند، به‌درستی بازمینی و اعتبارسنجی می‌شوند و با استانداردهای اخلاقی همسویی دارند.

با عبور حرفه از میان این پیچیدگی‌ها، توازن میان بهره‌برداری از مزایای هوش مصنوعی و رسیدگی به این نگرانی‌ها، برای آینده حسابرسی‌های مستقل بسیار مهم می‌شود.

ارتقای مهارت‌های مورد نیاز حساب‌رسان

تکامل مهارت‌های حساب‌رسان در عصر ادغام هوش مصنوعی امری اجتناب‌ناپذیر است. با دگرگون شدن رویه‌های سنتی حسابرسی تحت‌تاثیر فناوری، حساب‌رسان باید برای حفظ جایگاه خود تن به تحول عمیقی در مهارت‌هایشان دهند، از جمله نیاز به مهارت‌افزایی مستمر. اگرچه خودکارسازی و هوش مصنوعی می‌توانند برخی وظایف را ساده و کارآمدتر سازند، اما حساب‌رسان باید ارزش

جمع‌بندی و چشم‌انداز پیش‌رو

سیر تحول هوش مصنوعی در حرفه حسابرسی، مسیری است که با فرصتهای بی‌سابقه و چالشهای بزرگ همراه شده است. چشم‌انداز کنونی، ظرفیت هوش مصنوعی را برای تغییر شکل روشهای سنتی حسابرسی نمایان می‌سازد و ابزارهایی قدرتمند برای ارتقای دقت و کارایی در اختیار حسابرسان قرار می‌دهد. نقش هوش مصنوعی در خودکارسازی وظایف معمول و تکراری، این نوید را به همراه دارد که حسابرسان بیش‌ازپیش نقش خود را به شراکایی بسیار ارزشمند ارتقا دهند و تخصص خود را به‌سوی تفسیر تحلیلهای پیچیده داده‌ها معطوف سازند. باین حال، این تحول مستلزم ارتقای هم‌زمان مهارتهای حسابرسان است تا در مواجهه با فناوری در حال پیشرفت از جایگاه و شایستگی حرفه‌ای آنان اطمینان حاصل شود. مهارتهای تخصصی در حوزه‌هایی مانند ارزش‌گذاریهای پیچیده و تخصصهای خاص هر صنعت همچنان ضرورتی غیرقابل‌جایگزین هستند و بر نقش ماندگار نیروی انسان در فرآیند حسابرسی تاکید می‌کنند.

دیدگاه‌های جهانی و اثرات متفاوت هوش مصنوعی بر صنایع، انطباق ظریف و چندلایه آن را در مناطق و بخشهای مختلف نمایان می‌سازد و بر ضرورت اتخاذ رویکردهایی انعطاف‌پذیر و قابل‌تطبيق تاکید می‌کند. با وجود این امکانات تحول‌آفرین، همچنان چالشها پابرجاست، به‌ویژه در زمینه جابه‌جایی شغلی، ملاحظات اخلاقی و تعدیلات مقرراتی. برقراری توازن ظریف بین بهره‌گیری از مزایای هوش مصنوعی و پرداختن به نگرانیهای اخلاقی و مقرراتی، برای تداوم موفقیت حرفه حسابرسی در عصر پیشرفت فناوری، بسیار مهم است. با عبور حسابرسان از بین این پیچیدگیها، توانایی آنان در یادگیری مستمر، تطبیق‌پذیری و حفظ‌نگاهی هوشیارانه نسبت به استانداردهای اخلاقی، چشم‌انداز آینده حسابرسیهای مستقل را شکل خواهد داد.

منبع:

- Abou Daher, R. (2024). Auditing in the AI era: Striking a balance between obsolescence and reinvention. Deloitte Middle East.

ماندگار مهارتهای تخصصی را که به آسانی قابل‌جایگزینی نیستند، درک کنند. تخصص در حوزه‌هایی مانند فرآیندهای پیچیده ارزش‌گذاری که در آنها درک زمینه‌ای اهمیت حیاتی دارد، معضلات اخلاقی، تحلیلهای قانونی و مقررات خاص هر صنعت، همچنان ضروری و اجتناب‌ناپذیر باقی می‌ماند.

فراتر از تخصص بنیادین در حسابداری، حسابرسان امروزه از مهارت در تحلیل داده‌ها، درک الگوریتمهای هوش مصنوعی و تفسیر نتایج حاصل از مدل‌های یادگیری ماشین بهره‌مند می‌شوند. توانایی بهره‌گیری از فناوریهای پیشرفته برای استخراج بینشهای معنادار و پر مفهوم از مجموعه داده‌های پیچیده، به مهارتی مهم تبدیل می‌شود. علاوه بر این، حسابرسان باید تفکر انتقادی و استدلال تحلیلی خود را ارتقا دهند تا خروجیهای مبتنی بر هوش مصنوعی را به‌درستی تفسیر کرده و تصمیم‌هایی آگاهانه بگیرند. مهارتهای ارتباطی موثر نیز همچنان به همان اندازه حیاتی باقی می‌ماند؛ زیرا حسابرسان باید یافته‌ها و بینشهای پیچیده را به شیوه‌ای شفاف و قابل‌فهم برای ذینفعان بیان کنند. در این چشم‌انداز پویا، یادگیری مستمر و انطباق‌پذیری به عناصری جدایی‌ناپذیر تبدیل می‌شوند و بنیان مجموعه مهارتهای حسابرس نوین و امروزی را شکل می‌دهند. این امر اطمینان می‌دهد که حسابرسان بتوانند در محل تلاقی رویه‌های حسابرسی و پیشرفتهای فناوری، با شایستگی و اطمینان حرکت کنند و درعین حال تردید حرفه‌ای خود را حفظ کنند.

نقش هوش مصنوعی در

خودکارسازی وظایف معمول و تکراری

این نوید را به همراه دارد که

حسابرسان بیش‌ازپیش

نقش خود را به شراکایی

بسیار ارزشمند ارتقا دهند